

ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimalautakunta

Työllistämispalvelut

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Työllistämispalveluiden tulosalue on perustettu työvoimapalvelu-uudistukseen (TE2024) ja kotoutumispalvelujen uudistamiseen (KOTO2024) liittyen. Työmarkkinatuen kuntaosuus sisältyi aiemmin Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden maksuosuuteen, mutta hyvinvointialueisiin siirryttäessä velvollisuuksia ja tehtäviä on siirtynyt kunnille jo vuoden 2023 alusta. Näin ollen työmarkkinatuen kuntaosuudet kirjataan jatkossa elinvoimapalveluiden alle.

Kunta vastaa osittain pitkään työttömänä olleiden työmarkkinatuen kustannuksista. Kunnilla on 50 %:n vastuu yli 300 päivää ja 70 %:n vastuu yli 1 000 päivää työmarkkinatuella olleiden henkilöiden työmarkkinatukikustannuksista. Te-palvelujen järjestämistä vastuu (TE2024-uudistus) siirtyessä kunnille 1.1.2025 rahoitusvastuu tulee laajenemaan. On myös huomioitava, että kunta ei voi välittömästi omalla toiminnallaan vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuteen, vaan yleinen työmarkkinatilanne ja lainsäädännölliset linjaukset vaikuttavat kustannusten kehittymiseen. TYP-toiminta on keskeistä vaikeimmin työllistettävien asiakkaiden ohjaamisessa niiden palveluiden piiriin, joilla työmarkkinatuen kuntaosuuteen pystytään vaikuttamaan työllistämisen ohella.

Tulosalueen kustannuspaikat ovat: työmarkkinatuen kuntaosuus, maahanmuuttopalvelut, TYP (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu), muut työllistämispalvelut.

Nykytilan kuvaus

Kunnan omat toimet työllisyydenhoidossa ja työllistämispalveluissa ovat varsin pieniä johtuen rajallisista resursseista. Yksi tärkeimmistä toimista on Laptuote-säätiön kanssa tehtävä yhteistyö, jolla pyritään vaikuttamaan työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannuksiin.

Toiminnalliset muutokset

Palkataan työnohjaaja/-suunnittelija kesäkaudelle 2024 ja tehostetaan kunnan omaa toimintaa palkkatukityöllistämisen osalta. Jatketaan retkeilyreittien kunnostamista samalla työllistäen pitkäaikaistyöttömiä. Lisäksi yhteistyö Laptuote-säätiön kanssa jatkuu.

Toiminnan painopistealueet 2024–2026

Valmistautuminen TE2024-uudistukseen eli te-palvelujen järjestämistä vastuu siirtymiseen kunnille 1.1.2025 alkaen.

Työllisyys- ja työllistämispalveluiden järjestäminen kunnassa kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti.

Työllistämispalvelut -tulosalueen sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet 2024	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso
Työmarkkinatuen kuntaosuus, toimintakulut	Seurataan kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajien ja maksettujen etuuksien määrää (Kela)	Kustannukset korkeintaan 280 000 € / vuosi

Talous

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Elinkeinopalvelut

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Elinkeinopalvelut on erotettu omaksi tulosalueekseen, ja se sisältää elinvoimalautakunnan hallintoon liittyvät toimintakulut. Toiminnan tarkoituksena on elinvoimapalveluiden toiminnan ja palvelutuotannon ohjaaminen lautakuntatasolla.

Nykytilan kuvaus

Elinvoimalautakunnan kokousten järjestäminen ja valmistelu, sisältäen kokouskulut ja elinkeinopalveluiden henkilöstön palkkauskuluja sekä asiantuntijapalveluiden ostoja.

Toiminnalliset muutokset

Elinvoimalautakunta vastaa elinvoimaohjelman päivityksestä ja seuraa sen toteutumista ja toteuttamista. Kuntastrategian päivityksen myötä elinkeino-ohjelma päivitetään nykytilannetta vastaavaksi elinvoimaohjelmaksi, ja siihen liittyen tiedotusta ja yhteistyötä tehostetaan. Varaudutaan uuden elinvoimaohjelman tekemiseen.

Toiminnan painopistealueet 2024 - 2026

Elinvoimalautakunta työskentelee tehokkaasti ja proaktiivisesti sekä ylläpitää kunnan elinvoimaisuutta tekemällä laajaa yhteistyötä niin kunnan sisällä eri toimialojen ja lautakuntien kanssa kuin ulkoisesti eri sidosryhmien ja toimijoiden kanssa.

Elinkeinopalvelut -tulosalueen sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet 2024	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso
-------------------------	----------------------	-------------

Yhteistyö muiden lautakuntien/toimialojen kanssa	Yhteinen kokoontuminen yhteistyön ja tiedonkulun varmistamiseksi	Vähintään 2 yhteistä kokoontumista vuodessa
Uuden elinvoimaohjelman luominen	Elinvoimaohjelman valmistuminen, ohjelmasta tiedottaminen ja ohjelman jalkauttaminen käytäntöön	Ohjelma valmis 06/2024, tiedotus ja asteittainen käytäntöön jalkauttaminen loppuvuoden aikana

Talous

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Elinkeinojen kehittäminen

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Toiminta-ajatus

Elinkeinojen kehittämisen tarkoituksena on edistää alueen elinvoimaa ja eri yritystoimialojen kehitystä sekä edesauttaa monipuolisen, kannattavan yritystoiminnan ja yritysverkostojen syntymistä ja kehittämistä. Elinkeinojen ja elinvoiman kehittämiseen liittyviä palveluita tarjotaan paikallisesti ja yhteistyössä muiden kehittäjäorganisaatioiden kanssa.

Maatalouden viranomaistehtävät

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Maaseutuhallinnon toteuttaa Etelä-Karjalassa kuntien yhteinen Etelä-Karjalan maaseututoimi, jota hallinnoi Lappeenrannan kaupunki. Maaseututoimen vastuualueella huolehditaan peltopinta-alaan ja eläinmäärään perustuvien EU-rahoitteisten ja kansallisten tulotukien hallinnoinnista. Maatilatalouden viranomaistehtävien hoito Parikkalan toimipisteessä mahdollistaa maatilatalouden kehityksen kunnassa.

Nykytilan kuvaus

Parikkalassa on voimallista maataloutta, joka luo kilpailukykyä erikoistumisesta ja toimialan sisäisiin järjestelyihin. Maaseutuelinkeinojen pääasiallinen luonne on alkutuotanto ja alkutuotantoa tukevien palvelujen tuottaminen. Jonkin verran harjoitetaan myös majoitus- ja ravitsemustoimintaa maaseutuelinkeinon luonteisesti.

Vuonna 2022 maatalousyrittäjien tukihakemuksen jätti Parikkalassa 189 tilaa. Vähennystä edelliseen vuoteen on 8 tilaa. Parikkalan peltopinta-ala on 10468,57 ha ja maataloustukia maksettiin Parikkalaan kokonaisuudessaan 8,9 milj. euroa.

Toiminnalliset muutokset

Manner-Suomen maaseutuohjelma 2015–2019 päättyi vuonna 2022. Uusi rahoituskausi ja maaseutuohjelma CAP27 alkoi tammikuussa 2023. Alkanut rahoituskausi kestää vähintään vuoteen 2027 asti. Viljelijöille ja hallinnolle tämä on tarkoittanut uusia ehtoja ja toimenpiteitä.

Toiminnan painopistealueet 2024 - 2026

Yhteistyö maaseudun kehittäjäorganisaatioiden kanssa, maatalouden viranomaispalveluiden turvaaminen Parikkalassa.

Elinkeinojen kehittäminen

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Toiminnan tarkoituksena on kunnan elinvoiman sekä veto- ja pitovoiman parantaminen. Tavoitteena on edistää kokonaisvaltaisesti eri yritystoimialojen kehitystä ja edesauttaa monipuolisen ja kannattavan yritystoiminnan sekä yritysten verkostojen syntyä ja kehittämistä. Elinvoimapalveluiden palveluita tarjotaan paikallisesti ja yhteistyössä muiden kehittäjäorganisaatioiden kanssa. Toimialan tehtävinä ja tavoitteina on:

- olemassa olevien työpaikkojen turvaaminen sekä uusien elinkeinoalojen, yritysten ja työpaikkojen luominen
- olemassa olevien ja uusien palvelujen, tuotteiden ja verkostojen kehittäminen
- osaamisen, laadun ja kilpailukykyyn parantaminen kaikilla sektoreilla
- kylätoiminnan kehittäminen, verkostojen luominen eri toimijoiden välille, yhteistyön tiivistäminen
- matkailun edistäminen
- maaseutuelinkeinojen kehittäminen (avustukset)
- kehittämisprojektien hallinnointi

Nykytilan kuvaus

Elinvoimapalveluita uudistettiin vuoden 2023 aikana ja perustettiin uusi elinvoimapäällikön virka. Samalla tarkennettiin toimenkuvaa, tehtäviä ja tavoitteita. Elinkeinojen kehittäminen pitää sisällään elinkeinojen kehittämisen, matkailun edistämisen, maaseutuelinkeinojen kehittämisen ja kehittämisprojektit.

Kunnan elinkeinojen kehittämistä ohjaava Parikkalan kunnan elinkeino-ohjelma päivitettiin vuonna 2022. Elinkeino-ohjelmaa seurataan säännöllisesti elinvoimalautakunnassa. Parikkalan kunnan kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman avulla edistetään alueen elinvoimaa ja yritysten toimintaedellytyksiä, ja molemmat otetaan huomioon elinkeinojen kehittämisessä. Elinkeino-ohjelman yhtenä

toimenpiteenä perustettiin etätyöpiste vuoden 2023 aikana, ja jatkossa tiloja on markkinoitava tehokkaammin, jotta niille saadaan enemmän käyttöä.

Parikkalan kunta on Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttä Oy:n enemmistöosakas. Ravi- ja Markkinakentän toiminnan kehittämiseen ja talouden tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä jatketaan edelleen. Parikkalan kunta on Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:n osakas 10 000 € osakepääomalla.

Toiminnalliset muutokset

Kuntastrategian päivitys tapahtuu vuoden 2023 aikana. Kuntastrategiaan pohjautuen luodaan vuonna 2024 uusi elinvoimaohjelma, jonka avulla strategian tavoitteita viedään eteenpäin konkreettisesti ja käytännönläheisesti.

Tiivistetään maakunnallista yhteistyötä ja ostetaan palveluita Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:ltä.

Avustuksia jaetaan seuraavasti: kyläavustukset 10 000 €, maatalouden kehittämisavustukset 7 500 € ja eläinlääkäripalkkioiden korvaaminen Parikkalan hyötyeläinten haltijoille 7 500 €. Otetaan käyttöön osallistuva budjetointi, johon varataan 10 000 €. Varataan edelleen 10 kpl nuorten kesätyöseteleitä (arvo 350 € per seteli) vuodelle 2024. Lisäksi säilytetään varaus Saimaan Ammattiopisto Samposta valmistuvalle parikkalalaiselle nuorelle (Duuniseteli, arvo 1 500 €).

Toiminnan painopistealueet 2024 - 2026

Yrittäjyys nähdään vahvuutena ja siihen kannustetaan turvaamalla jo olemassa olevan yritystoiminnan toimintaedellytyksiä sekä kehittämis- ja laajentumismahdollisuuksia. Houkutellaan alueelle uutta yrittäjyyttä ja yrityksiä mm. tehostamalla kunnan markkinointia. Eri toimijoiden välistä yhteistyötä pyritään jatkamaan ja tiivistämään.

Maatalouden kehittämisavustuksia keskeisiin maatalouden kohteisiin jaetaan edelleen, ja avustustenjakoperusteita kohdennetaan uudentyyppeihin kehittämistoimenpiteisiin. Kylien elinvoimaisuuden ylläpitämiseen ja kylien kehittämiseen tarkoitettua kyläavustuksia käsitellään elinvoimalautakunnassa. Mökkiläistoimikunnan toimintaa tehostetaan ja luodaan uusia yhteistyöverkostoja sekä korostetaan yhteisöllisyyden merkitystä kaikessa toiminnassa. Uutena toimenpiteenä otetaan käyttöön osallistuva budjetointi.

Matkailun edistämiseen panostetaan hanketoiminnan avulla, erityispaino luontomatkailun kehittämisessä.

Kehittämisprojektit

Tilivelvollinen: Elinvoimapäällikkö

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Kehittämistoiminnan lähtökohtana ovat alueen luontaiset vahvuudet ja vetovoimatekijät sekä yritysten ja kuntalaisten tarpeet. Kehittämistoimintaa

toteutetaan kunnan, seutukunnan tai -kuntien alueella toimialakohtaisilla tai kansainvälisillä verkostohankkeilla.

Nykytilan kuvaus

Kunnan elinvoimapalveluiden hallinnoimia hankkeita on tällä hetkellä käynnissä vain yksi, Simpelejärven kunnostushanke 2022–2024, jossa on myös palkattuna osa-aikainen projektiasiantuntija. Aiempina vuosina Parikkalan kunta on toiminut hallinnoijana yritysryhmähankkeissa ja osallistunut lisäksi useisiin muihin hankkeisiin, jotka ovat palvelleet mm. palvelu- ja matkailualan yrittäjiä. On huomioitava, että oman hankehallinnon lisäksi kunta tekee yhteistyötä useiden eri toimijoiden kesken useissa eri hankkeissa. Tarkempi kuvaus alla olevalla hankekartalla.

Hankerahoitusmahdollisuuksien tehokkaampi hyödyntäminen toisi laajemmat toiminta- ja vaikutusmahdollisuudet kunnan veto- ja pitovoimaisuuden parantamiseksi. On huomioitava, että hankkeissa kuitenkin tarvitaan aina myös kunnan omarahoitusosuutta.

Toiminnalliset muutokset

Elinvoimapalveluiden resurssit ovat rajalliset, joten hanketoimintaa ei voida kehittää täysipainoisesti. Hankkeiden valmistelu on vaativaa ja vie paljon työaikaa. Simpelejärven kunnostushanke 2022–2024 jatkuu vuoden 2024 loppuun saakka ja vaatii oman työpanoksensa. Seuraavien hankeaihioiden suunnittelua jatketaan ja etsitään mahdollisia rahoituskanavia:

- Saaren lintuvesien lintutornit, esiselvityshanke
- Keskustan torialueen kehittäminen
- Luonto- ja vesimatkailun kehittäminen Simpelejärvellä ja Karjalan Pyhäjärvellä
- Muraalit asematunneliin ja kyläkeskuksiin

Toiminnan painopistealueet 2024 - 2026

Hankerahoituksen tehokkaampi hyödyntäminen. Yritysyhteistyön tiivistäminen ja uusien yritysryhmähankkeiden käynnistyminen.

Elinkeinojen kehittäminen -tulosalueen sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet 2024	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso
Yritysten kehittämistarpeisiin vastaaminen	Valtakunnallinen yrittäjien kysely	Arvosana vähintään 7 (asteikolla 4–10)
Hankerahoituksen tehokkaampi hyödyntäminen	Hankkeiden määrä	Vähintään yksi uusi hanke käynnistyy

Hankkeet 2024 - 2026

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aikat aulu	Kokonais-budjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %
Uudet projektit	varaus uusiin hankkeisiin, esim. mahdollinen jatko omistajanvaihdospalveluille, vihreään siirtymään liittyvät hankkeet	2024	100 000 €	30 000 €
Simpelejärven kunnostushanke 2022–2024	<u>Rahoitus:</u> Kaakkois-Suomen ELY-keskus 50 %, Parikkalan kunta, Rautjärven kunta, yksityinen rahoitus <u>Hallinnointi:</u> Parikkalan kunta <u>Tavoitteet:</u> Simpelejärven ekologisen tilan parantaminen (toimenpiteet: hoitokalastus ja valuma-aluetyöt)	2022–2024	Koko hankkeen budjetti 595 000 €	30 000 €/vuosi
LEADER 2023-2027, Hyvää yrittämisen ja elämisen ilmastoa 2023–2027	<u>Julkinen rahoitus:</u> 65 % EU+valtio+kunnat, lisäksi yksityinen rahoitus ja talkootyö <u>Hallinnointi:</u> Leader Kärki ry <u>Tavoitteet:</u> ihmiset, ympäristö, yhteisöt, yritykset, aluekehittäminen	2023–2027	julkinen rahoitus yhteensä 3 514 667 €, josta kuntien osuus 20 % eli 702 933 € (ohjelmakausi 2023–2027)	19 957 €/vuosi (4,50 euroa / asukas / vuosi)
GoSaimaa	Etelä-Karjalan yhteismarkkinointi, matkailun kehittäminen.	2024		5 500 €
Business Mill -hautomon rahoitus, Lab-ammattikorkeakoulu Oy	Yrityshautomo, joka tarjoaa kasvuhaluksille yrityksille asiantuntijapalveluita, tukea ja neuvoja.	2024-2025		3 071 €/vuosi
Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon kehittäminen, Etelä-Karjalan liitto	Hankkeen tavoitteena on edistää henkilö- ja tavaraliikenteen siirtymistä vaihtoehtoiisiin käyttövoimiin yhteensovittamalla maankäytöllisiä haasteita sekä sujuvoittamalla lupakäytäntöjä ja kaavoitusta uusien yksityisten, puolijulkisten ja julkisten lataus- ja jakeluasemien rakentamiseksi.	2022-2024		2 715 €
Lintutornit, esiselvityshanke	Esiselvitys Saaren alueen lintuvesien lintutorneista, kuvauspiiloista ja muista lintu- ja luontomatkailua tukevista rakenteista, varsinaisen investointihankkeen suunnittelu. Hallinnoijana Parikkalan kunta.	2024	100 000 €	20 000 €
Torialueen kehittäminen	Torin, satama-alueen ja rantapuiston yhdistäminen toimivaksi, nykyaikaiseksi kokonaisuudeksi. Hallinnoija Parikkalan kunta.	2024-2025		20 000 €
Luonto- ja vesimatkailukohteet Simpelejärvelle ja Karjalan Pyhäjärvelle	Rakennetaan rantautumispaikkoja, tauko- ja tulistelupaikkoja veneilijöille, melojille ja retkeilijöille sekä rannalla että järvillä. Kartat ja markkinointimateriaalit kuntoon. Luontomatkailuyrittäjäverkoston luominen. Hallinnoija: Parikkalan kunta.	2024-2025		20 000 €

Muraalilta muralille	Asematunnelin kunnostus muralien avulla, lisäksi muralit Saarelle ja Uukuniemelle, joka kylässä valitaan kohde, joka maalataan kylän historiasta/tarinasta kertovalla maalauksella. Tavoitteena kuntaimagon ja kuntamarkkinoinnin vahvistaminen. Hallinnoija Parikkalan kunta.	2024-2025		15 000 €
----------------------	--	-----------	--	----------

Talous

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					